

# Spis treści

|                                            |    |
|--------------------------------------------|----|
| <b>Wstęp</b> .....                         | 5  |
| <b>Część I. Ród</b>                        |    |
| <b>Hrabstwo York – korzenie rodu</b> ..... | 13 |
| Nieco historii .....                       | 13 |
| Czas wielkich przemian .....               | 17 |
| Wrzosa i len .....                         | 20 |
| <b>Początki rodu</b> .....                 | 24 |
| <b>Ojciec Joseph II</b> .....              | 27 |
| Matka Catherine .....                      | 38 |
| Wuj Benjamin (Ben) .....                   | 43 |
| <b>Siostra Catherine (Kate)</b> .....      | 48 |
| Heath Old Hall .....                       | 52 |
| Podróże .....                              | 56 |
| Giuseppe (Signor) .....                    | 59 |
| <b>Brat Joseph III (Jos)</b> .....         | 61 |
| Za oceanem .....                           | 64 |
| Na łonie rodziny .....                     | 65 |
| <b>Siostra Caroline (Cary)</b> .....       | 67 |
| Kolejna szkoła .....                       | 68 |
| <b>William</b> .....                       | 70 |
| Nauka i praktyka .....                     | 71 |
| U Francisa Gilesa .....                    | 74 |
| Pierwszy kryzys .....                      | 77 |
| Nowe horyzonty .....                       | 78 |

## Część II. Inżynier William Lindley – ojciec

|                                                   |     |
|---------------------------------------------------|-----|
| <b>Hamburg i Anglicy</b> .....                    | 87  |
| Rozwój historyczny i urbanistyczny Hamburga ..... | 88  |
| Urbanistyczne dylematy .....                      | 94  |
| Struktura władz miasta-państwa .....              | 97  |
| Deputacje i Komisje .....                         | 99  |
| Zarządzanie infrastrukturą miejską .....          | 103 |
| Anglicy w Hamburgu .....                          | 109 |
| Epoka ponapoleońska i nowe prawa .....            | 113 |
| <b>Kolej</b> .....                                | 119 |
| Europejskie początki .....                        | 119 |
| Kolej dla Hamburga .....                          | 123 |
| Przymiarki do stanowiska .....                    | 127 |
| Konkurs na projekt dworca .....                   | 131 |
| Ostateczna trasa .....                            | 138 |
| <b>Wielki pożar</b> .....                         | 143 |
| Pożary w przeszłości .....                        | 146 |
| Kłęska na całej linii .....                       | 148 |
| Wymiar osobisty .....                             | 154 |
| William Lindley & przyjaciele .....               | 156 |
| Podziękowania .....                               | 159 |
| Bilans strat .....                                | 163 |
| <b>Odbudowa</b> .....                             | 167 |
| Przygotowania do odbudowy .....                   | 168 |
| Plany odbudowy. Faza pierwsza .....               | 172 |
| Wizja czy realny projekt? .....                   | 178 |
| Faza druga i trzecia .....                        | 180 |
| Powrót w glorii .....                             | 182 |
| Zarzewie konfliktu .....                          | 186 |
| <b>Woda dla Hamburga</b> .....                    | 190 |
| Wodownie ( <i>Wasserkünste</i> ) .....            | 193 |
| Bieber i Smith .....                              | 198 |
| William Lindley wkracza do akcji .....            | 200 |
| Filtracja .....                                   | 202 |
| Front robót .....                                 | 205 |
| Od prowizorki do nowoczesności .....              | 207 |
| Kolumna wodna czy zbiornik wodny? .....           | 211 |
| Nadziżynier Lindley .....                         | 216 |
| Zbiornik przy Bramie Berlińskiej .....            | 221 |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Dalsze plany .....                                            | 223 |
| <b>Kanalizacja</b> .....                                      | 226 |
| Woda a higiena .....                                          | 228 |
| Od nocnika do water-closetu .....                             | 234 |
| Nowa epoka .....                                              | 237 |
| Bitwa o higienę publiczną .....                               | 241 |
| Londyńska kanalizacja .....                                   | 244 |
| Kanalizacja paryska .....                                     | 247 |
| Hamburskie dylematy Lindleya .....                            | 250 |
| Wody deszczowe i splukiwanie kanałów .....                    | 257 |
| Gazy kanałowe .....                                           | 260 |
| Do dzieła, Panowie! .....                                     | 262 |
| <b>Inne prace</b> .....                                       | 263 |
| Łaźnia przy Schweinemarkt .....                               | 263 |
| Gazownia w Grasbrook .....                                    | 269 |
| Hammerbrook .....                                             | 271 |
| Śluza .....                                                   | 276 |
| Grasbrook i port .....                                        | 278 |
| Steelyard lub Stalhof .....                                   | 282 |
| Woda i gaz dla Altony .....                                   | 285 |
| Helgoland, pomnik i połączenia kolejowe .....                 | 289 |
| Hamburski finał .....                                         | 294 |
| <b>Życie prywatne</b> .....                                   | 300 |
| Dżentelmena kieszonkowy raptularz .....                       | 303 |
| Hamburg na dobre i na złe .....                               | 306 |
| Wobec wichrów historii .....                                  | 309 |
| Małżeństwo .....                                              | 323 |
| Adelphi Terrace raz jeszcze .....                             | 325 |
| Dzieci .....                                                  | 327 |
| Choroba Julie .....                                           | 330 |
| W Londynie .....                                              | 331 |
| Frankfurt nad Menem .....                                     | 335 |
| Powrót do Anglii .....                                        | 341 |
| W pamięci potomnych .....                                     | 344 |
| <br><b>Część III. Inżynier William Heerlein Lindley – syn</b> |     |
| <b>William Heerlein Lindley – syn</b> .....                   | 351 |
| Zdobywanie zawodu .....                                       | 351 |
| Od teorii do praktyki .....                                   | 353 |

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Na własne konto .....                                   | 356 |
| Od kanalizacji do elektryczności .....                  | 360 |
| <b>Warszawa</b> .....                                   | 365 |
| Wodociągi lewobrzeżnej Warszawy .....                   | 365 |
| Wodociągi praskie .....                                 | 371 |
| Projekty poprawienia jakości wody .....                 | 373 |
| Niezrealizowane projekty kanalizacji .....              | 376 |
| Nieznane inicjatywy .....                               | 380 |
| Wyścig do Lindleya .....                                | 386 |
| Najwyższy impuls .....                                  | 391 |
| Zamach na miejską kasę .....                            | 394 |
| Warszawska burza .....                                  | 399 |
| Wykorzystana szansa .....                               | 404 |
| William Heerlein w Warszawie .....                      | 408 |
| Spółeczny Komitet Budowy Wodociągów i Kanalizacji ..... | 417 |
| <b>William Heerlein Lindley w roli głównej</b> .....    | 423 |
| Etap pierwszy .....                                     | 423 |
| Rury .....                                              | 426 |
| Cegły .....                                             | 429 |
| Obligacje .....                                         | 431 |
| Wodociągi .....                                         | 433 |
| Oplaty .....                                            | 452 |
| Kanalizacja .....                                       | 454 |
| Etap drugi .....                                        | 458 |
| Praga .....                                             | 470 |
| Pomiary miasta .....                                    | 480 |
| Happy end .....                                         | 484 |
| Pozostałe projekty .....                                | 949 |
| Wielka Wojna .....                                      | 506 |
| <b>Warszawski finał</b> .....                           | 510 |
| Stosunki Lindleya z Polakami .....                      | 510 |
| Jubileusze .....                                        | 520 |
| Lindleyowskie echa .....                                | 525 |
| Próba zakończenia .....                                 | 533 |
| <b>Sankt Petersburg</b> .....                           | 538 |
| Petersburska Duma .....                                 | 538 |
| Odwrót od reformy .....                                 | 542 |
| Petersburskie wodociągi .....                           | 544 |
| Angielscy technicy .....                                | 549 |

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| Kanalizacja .....                                           | 553 |
| Na własne oczy .....                                        | 555 |
| Ojcowskie doświadczenia .....                               | 561 |
| Czarny scenariusz .....                                     | 563 |
| Podsumowanie .....                                          | 566 |
| <b>Inne prace w Imperium Romanowych</b> .....               | 569 |
| Łódź .....                                                  | 569 |
| Radom .....                                                 | 579 |
| Włocławek .....                                             | 585 |
| Baku .....                                                  | 588 |
| <b>Bilans działalności inżyniera-doradcy</b> .....          | 569 |
| Działalność charytatywna .....                              | 594 |
| Zaszczyty i wyróżnienia .....                               | 596 |
| <b>Życie rodzinne</b> .....                                 | 603 |
| Wspomnienia o Williamie H. Lindleyu .....                   | 612 |
| Dzieci Williama Heerleina Lindleya .....                    | 619 |
| <b>Rodzeństwo Williama Heerleina</b> .....                  | 622 |
| Brat Robert Searles .....                                   | 622 |
| Brat Joseph IV .....                                        | 631 |
| Siostra Julia .....                                         | 638 |
| <br><b>Część IV. Zakończenie</b>                            |     |
| <b>Zakończenie</b> .....                                    | 645 |
| Heerleinowie .....                                          | 645 |
| Dla wytrwałych: Frankfurt i Hamburg wobec Weltpolitik ..... | 647 |
| Frankfurt i Hamburg dzisiaj .....                           | 651 |
| <b>Drzewo genealogiczne</b> .....                           | 656 |
| Linia Lynley-Lindley .....                                  | 656 |
| Linia Searles .....                                         | 663 |
| Linia Cords .....                                           | 664 |
| Linia Heerlein .....                                        | 665 |
| <b>Wykaz prac Lindleyów</b> .....                           | 667 |
| <b>Słownik pojęć</b> .....                                  | 677 |
| <b>Spis literatury</b> .....                                | 688 |
| <b>Wykaz fotografii</b> .....                               | 736 |
| <b>Indeks nazwisk i słownik osób</b> .....                  | 742 |